

FONS PATRIMONIAL

Un manuscrit dels 'Col·loquis' de Cristòfol Despuig s'incorpora a l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre

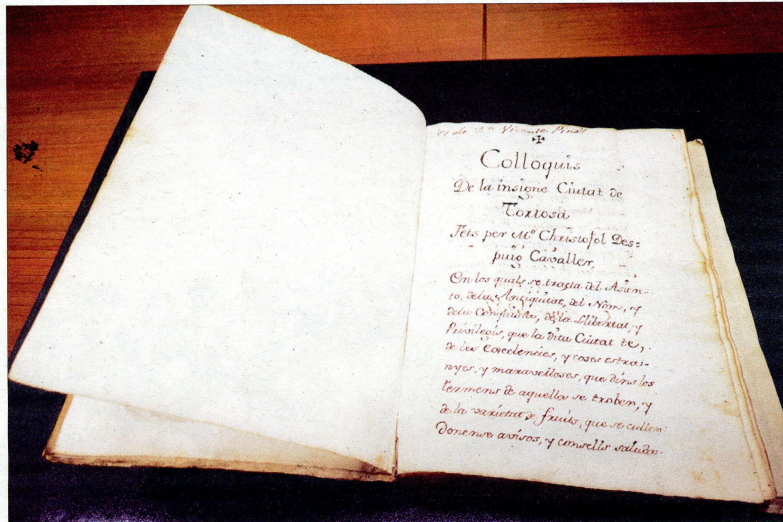
El document, que era propietat d'un particular que el va adquirir per disposicions testamentàries, data del segle XVIII i podria ser la còpia més antiga que es conserva de l'obra referent de la prosa renaixentista catalana

Tortosa Redacció

L'Arxiu Comarcal del Baix Ebre, gestionat pel Consell Comarcal del Baix Ebre, incorpora al seu fons patrimonial un manuscrit dels *Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa*, de l'escriptor tortosí Cristòfol Despuig (1510-1574). El document, conservat per un particular que el va adquirir via familiar per disposicions testamentàries, data del segle XVIII i, probablement, és la còpia més antiga que es conserva. Segons ha manifestat el president del Consell Comarcal, Xavier Faura, **"es tracta d'una peça emblemàtica, un document que permetrà ampliar el fons de l'Arxiu"**.

Els *Col·loquis* de Despuig són una obra referent de la prosa renaixentista catalana, dedicada al compte d'Aitona, Joan de Montcada, en el qual es reflecteixen les inquietuds de l'home del Renaixement. Va ser escrita el 1557 i es va transmetre a través de còpies manuscrites fins que l'any 1877, el pare Fidel Fita va editar-la, basant-se en una còpia posterior, ja que l'original estava perdut.

El vicepresident i conseller comarcal de Cultura, Jordi Jordan, ha assenyalat que **"fins ara només coneixíem l'existència d'un manuscrit dels *Col·loquis* de Despuig, la millor**

Imatge del manuscrit dels *Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa* de l'escriptor Cristòfol Despuig que ha adquirit l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre. / CEDIDA

mostra de prosa en català del segle XVI, que es conserva a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona i amb este document, Tortosa custodiarà una de les còpies manuscrites de l'obra de Despuig".

Fa uns mesos, el director de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre, Albert Curto, va contactar amb el propietari del manuscrit i va constatar la vàlua

del document. Arran d'això, el ple del Consell Comarcal del Baix Ebre va aprovar una modificació pressupostària per tal d'adquirir el manuscrit, que ha estat peritat per un import de 6.000 euros i la voluntat del propietari és que el document retorne a Tortosa.

L'obra de Despuig es va editar per primera vegada per Fidel Fita, a par-

tir d'un manuscrit que pertanyia a la família nobiliària Navás, concretament al descendent José Salvador. En un inventari de l'arxiu particular de la família Piñol Navás de finals del segle XIX consta l'existència del document, tot i que en un inventari posterior de l'any 1925 ja no hi figura. Precisament, este podria ser el manuscrit que ara acaba d'adquirir

el Consell Comarcal del Baix Ebre.

Un cop incorporat el document al fons patrimonial de l'Arxiu, **"començarem un estudi detallat del manuscrit que ens permetrà comprovar si este és el document més antic que es conserva dels *Col·loquis* de Despuig"**, ha afirmat Curto.

El manuscrit consta de 308 pàgines, conté un índex dels sis *col·loquis* que formen l'obra i un altre índex temàtic, que fa referència als aspectes més notables que recull l'obra. **"El tipus de lletra i les gloses escrites al marge de l'exemplar ens fan pensar que esta còpia data de la segona meitat del segle XVIII"**, detalla el director de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre.

Al llarg dels sis diàlegs, que transcorren en dos dies, els tortosins Fàbio i Lívio i el valencià don Pedro debaten sobre qüestions polítiques, lingüístiques, socials i econòmiques de la seua època mentre passen pels carrers de Tortosa i naveguen per les aigües de l'Ebre. És per això que esta obra va esdevenir un exemple del gènere típic del Renaixement i també un viu testimoni de la societat del segle XVI. A partir dels *col·loquis*, Despuig volia expressar les seues idees sobre aspectes de la història i la política de la seua ciutat, però també sobre fets puntuals que van ocórrer a Catalunya.